ΠΕΤΡΙΕΣ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ[1]

Δ'.

Δὲν ἐπρόφθασα νὰ τὸ κάμω ὅσο γρήγορα λογάριαζα. Γιατὶ μιὰ μέρα, ἡ κακὴ Παρασκευὴ μοῦ μίλησε καθαρώτερα. Ἦταν ἀκριβῶς στὶς ὀκτὼ ᾽μέρες, ὅταν ἦλθαν τὰ «μπενεσταντᾶτα», στὸ σπίτι μας, νὰποδώσουν τὴ βίζιτα τῆς Τζούλιας. Προηγήθηκε, ἐννοεῖται, ἡ ἴδια τελετὴ τοῦ μηνύματος καὶ τἀπόγευμα μιὰ μεγάλη καρρότσα σταμάτησε στὴν πόρτα μας, φορτωμένη τὴ γρηά, τὰ τέσσερα κορίτσια καὶ τὸν ἀθάνατο Ἀλιβίζο...ἀπάνω, δίπλα στὸν ἁμαξᾶ. Ἡ γρηὰ Μπενεστάνταινα, ἡ ξιππασμένη περρούκα, δὲν καταδέχτηκε, μάτια μου, νὰ ἔλθῃ πεζῇ, ἀφοῦ καὶ ᾽μεῖς εἴχαμε πάῃ μὲ ταμάξι. Κρυφογελάσαμε πολὺ γι᾽ αὐτό, τοὺς περιποιηθήκαμε ὅμως σὰ νὰ εἶχαν ἔλθῃ μὲ τὰ ποδαράκια τους καὶ καλλίτερα...Τοὺς βγάλαμε καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα,—ὄχι ὅμως μουσταλευριά,—τοὺς τριγυρίσαμε ᾽ς ὅλο τὸ σπίτι, τοὺς καταιβάσαμε στὸ περιβόλι, τοὺς ἀναιβάσαμε ὡς καὶ στὸν ἀναμινάλε[2]. Ἐκεῖ λοιπὸν ποῦ λέτε, πέτυχα μιὰ στιγμὴ νὰ ξεμοναχιάσω τὴν Ὄλγα καὶ νἀλλάξουμε λίγα λόγια χωρὶς νὰ μᾶς ἀκοῦνε οἱ ἄλλοι. Τὶ εἴπαμε, δὲ θυμοῦμαι τώρα καθόλου. Τὸ μόνο ποῦ θυμοῦμαι εἶνε, πῶς στὸ τέλος γελάσαμε δυνατὰ καὶ μὲ τὰ γέλια χωριστήκαμε, χαρούμενοι, εὐχαριστημένοι κ᾽ οἱ δυό. Εἶδε αὐτὴ τὴ σκηνούλα ἡ Παρασκευή, χλώμιασε καὶ βρῆκε τρόπο νὰ μὲ σιμώσῃ.

— Τί τῆς ἔλεγες τῆς Ὄλγας; μὲ ρώτησε σιγά.

— Τίποτα...ἔτσι, μιλούσαμε...

Μ᾽ ἐκύτταξε στὰ μάτια καὶ κούνησε τὸ κεφάλι της.

— Τίποτα δὲν κάνεις, μοῦ εἶπε δυνατά· εἶνε σὰ νὰ πετροβολᾷς τὸν ἥλιο.

Καὶ μἄφισε, χωρὶς νὰ προφθάσω νὰ ᾽πῶ λέξι. Μὰ καὶ τί νὰ τῆς ἔλεγα; μήπως ἤξερα κ᾽ ἐγώ; Αἰσθάνθηκα ἕναν πόνο, τόσο βαθύ, ποῦ μὲ παράλυσε...Εἶχα ζαλισθῇ, εἶχα θαμπωθῇ, σὰ νὰ ἔλαμψεν ἄξαφνα μπροστά μου θυμωμένος ὁ ἥλιος, ποῦ τολμοῦσα νὰ τὸν πετροβολῶ.

Ποτὲ δὲ μοῦ εἶχε μιλήσῃ καθαρώτερα ἡ Παρασκευή...Μποροῦσε πιὰ νὰ μοῦ μένῃ ἀμφιβολία;...Εἶχε καταλάβῃ πῶς ἀγάπησα τὴν Ὄλγα, ἤξερε καλὰ πῶς ἡ ἀδελφή της ἀγαποῦσε κάποιον ἄλλον ἢ πῶς δὲν τῆς ἄρεσα ἐγώ,—εἶνε δυνατὸ νὰ μὴν κουβέντιασαν γιὰ μένα οἱ δυό τους;—μὲ λυπήθηκε καὶ μοῦ τὸ εἶπε. «Πετροβολᾷς τὸν ἥλιο!...» Καὶ τί ἄλλο ἤθελα γιὰ νὰ καταλάβω; Καὶ ποιὸς ἄλλος ἦταν ὁ ἥλιος μας παρὰ ἡ Ὄλγα;...Οὔτε στιγμὴ δὲ μοῦ πέρασε ἡ

---

[1] Ἡ ἀρχή του στὴ σελίδα 113.

[2] Ἀρχιτεκτ. «φωταγωγός». Στὴ Ζάκυθο εἶνε ἀληθινὰ κιοσκάκια ἐπάνω στὶς σκεπὲς τῶν μεγάλων σπιτιῶν.

ἰδέα πῶς μποροῦσε νὰ ἐννοῇ ἄλλο πρᾶγμα,—μὰ τί; μήπως ἤξερε αὐτὴ τὰ δικά μου;—ἢ πῶς μιλοῦσε ἔτσι ἀπὸ κακία, πῶς μοῦλεγε ψέμματ' ἀπὸ ζήλεια. Καὶ νὰ ἤθελα νἀγκαλιάσω τέτοια ἐλπίδα, θὰ μ' ἐμπόδιζε κάτι ἄλλο: Ἡ Ὄλγα ἄκουσε τὰ τελευταῖα λόγια τῆς Παρασκευῆς, γιατὶ τὰ εἶπε δυνατά. Ἀφοῦ λοιπὸν τἄκουσε—καὶ ἤμουν βέβαιος,—πῶς δὲν ἐγύρισε σὲ μένα, πῶς δὲν εἶπε οὔτε μιὰ λέξι, πῶς δὲν ἔκαμε οὔτ' ἕνα κίνημα διαμαρτυρίας; Αὐτὸ δὲν ἐσήμαινε πῶς ἡ Παρασκευὴ μιλοῦσε μὲ τὴν ἄδεια, ἤ, τοὐλάχιστο, κατὰ τὰ αἰσθήματα τῆς Ὄλγας; Οὔτε ποῦ μποροῦσα νὰ ὑποθέσω πῶς αὐτὴ φοβότανε τόσο πολὺ τὴ μικρότερη ἀδελφή της, ὥστε νὰ μὴν κοτήσῃ νὰ κάμῃ τίποτα σὲ μιὰ τόσο κρίσιμη στιγμή...

Ἤμουν καταλυπημένος, φαρμακωμένος. Τὸ βράδυ, σὰν ἔφυγαν, ἡ Τζούλια, σκασμένη ἀπὸ τὰ γέλια, ἦλθε νὰ μοῦ 'πῇ τὸ μεγάλο νέο, πῶς ὁ βλάκας ὁ Ἀλιβίζος ἐπιχείρησε νὰ τῆς κάμῃ κόρτε. Ὁ Ἀλιβίζος...τὴ Τζούλια!...Πόσα γέλια θἄκανα ἂν ἤμουν ἀλοιώτικα!...Μὰ δὲν εἶχα ὄρεξι καθόλου καί, ὅσο κι' ἂν προσπαθοῦσα νὰ τὸ κρύβω, ἡ ἀδελφή μου τὸ κατάλαβε.

— Μὰ τί ἔχεις ἀπόψε; μοῦ εἶπε.

— Τίποτα, ἡ ἰδέα σου...

— Μὰ εἶσαι μελαγχολικός.

— Θέλεις αἰωνίως νὰ χαχανίζω;

— Ἀφοῦ αὐτὸ εἶνε τὸ ἰδίωμά σου;

— Ἔ, ἀπόψε συλλογίστηκα καὶ τὰ καράβια μου...

— Σοῦ πέσανε ὄξω πολλά;

— Ὅλα! ὅλα! τελεία καταστροφή! ἀπελπισία!

Κ' ἐγέλασα μὲ τὸ στανιό, γιὰ νὰ κρύψω πῶς ἔλεγα ἀλήθεια ὅ,τι αἰσθανόμουν...

— Τὸν καϊμένο τὸν Πίπη!...ἔκαμε ἡ ἀδελφή μου καὶ σοβαρεύτηκε· γιὰ νὰ σοῦ 'πῶ· μήπως εἶπες τίποτα τῆς Ὄλγας καί...Ἄ! ἂν σοὔκαμε τὴν ἀκατάδεκτη, μὴ τὴν πιστεύῃς!...εἶνε νάζια!

— Οὔ, μὲ σκότισες, Τζούλια! φώναξα θυμωμένος· ὅλο γιὰ τὴν Ὄλγα! πιστεύεις, ἀλήθεια, πῶς μοῦ καίγεται μένα καρφὶ γιὰ τὴν Ὄλγα; Ἄφισέ με νὰ ζῇς!

Ἡ Τζούλια μὲ κύτταξε καλὰ καὶ σώπασε. Εἶχε ἕνα ὕφος σὰ νὰ μοὔλεγε: «Μὲ συγχωρεῖς, δὲν τῶξερα πῶς εἶσαι σὲ τόσο βαθμὸ ἐρωτευμένος»..

Δὲν ἔβλεπα τὴν ὥρα νἀποφᾶμε γιὰ νἀνέβω νὰ κλεισθῶ στὴν κάμαρά μου, νὰ μείνω μόνος μὲ τὴ δυστυχία μου.

— Δὲ θὰ βγῇς ἀπόψε; μὲ ρώτησε ἡ Τζούλια.

— Ὄχι. Ψιχαλίζει καὶ βαρυέμαι. Προτιμῶ νὰ διαβάσω λιγάκι καὶ νὰ κοιμηθῶ.

Ποῦ νὰ διαβάσω! οὔτε ἰδέα!...Ἡ πληγή μου ἦταν τόσο ἀνοικτή, μὲ πονοῦσε τόσο πολύ, ποῦ ὁ νοῦς μου οὔτε στιγμὴ δὲ μποροῦσε νὰ πάῃ ἄλλοῦ. Νὰ διαβάσω; ὄχι δά! ἐγὼ δὲ θὰ μποροῦσα οὔτε νὰ κοιμηθῶ. Ἄλλες φορές, ὅσο νὰ ἤμουν λυπημένος, ἔπεφτα στὸν ὕπνο καὶ τὰ ξεχνοῦσα ὅλα. Τὸ ἔνστικτο μ' ἔσπρωξε νὰ τὸ δοκιμάσω κι' ἀπόψε, μόλις κλείστηκα στὴν κάμαρά μου. Γδύθηκα κ' ἔπεσα. Μὰ σὰ νὰ μ' ἔκαιγε τὸ κρεββάτι, ξανασηκώθηκα γρήγορα

καὶ φόρεσα τὴ ρόμπα μου. Ἄρχισα νὰ σουλατσάρω σιγὰ-σιγά, ἂν καὶ τὴν κάμαρα τῆς Τζούλιας τὴν ἐχώριζε ἀπὸ τὴ δική μου ὁ διάδρομος καὶ δὲν ἦταν φόβος νἀκούσῃ βήματα παντούφλας ἀπάνω σὲ χαλί. Φυλαγόμουν ὅμως παραπανιστά, γιατὶ μὲ κανέναν τρόπο δὲ θἄθελα νὰ μὲ καταλάβουν ἀνήσυχο κι' ἄγρυπνο τὴ νύκτα...Οὔτε ἡ Τζούλια, οὔτε κανείς...Ἡ πρώτη ἰδέα ποῦ μοῦ ἦλθε, ἦταν νὰ κρύψω τὸν πόνο μου ἀπ' ὅλους. Σὲ ψυχὴ γεννημένη δὲ θἄλεγα, δὲ θἄδειχνα τὸ παραμικρό. Ποτέ! ἐγὼ κι' ὁ Θεός!...

Ὡς ἐκείνη τὴν ἐποχή, αὐτὴ ἦταν ἡ μεγαλήτερη λύπη ποῦ δοκίμασα, αὐτὴ ἦταν ἡ φοβερώτερη νύκτα ποῦ πέρασα. Ἀλλὰ καὶ στὴν κατοπινὴ ζωή μου, ὥς σήμερα, συλλογίζουμαι τώρα πῶς τέτοια λύπη καὶ τέτοια νύκτα δὲν ἐγνώρισα ποτέ. Γι' αὐτὸ ἔμεινε στὴ μνήμη μου γιὰ πάντα τὸ νεανικό μου ἐκεῖνο μαρτύριο, πολλὲς φορὲς τὸ ξαναθυμήθηκα στὴ ζωή μου,—ὄχι μόνο γιὰ νὰ γελάσω,—καὶ τώρα ποῦ πασχίζω νἀναπλάσω τὴν παληὰ ἐρωτικὴ ἱστορία, λιγώτερ' ἀπ' ὅλα μὲ δυσκολεύει τὸ νὰ ξαναθυμηθῶ τὶς λεπτομέρειές του.

Ἄ, τὴν ὡραία μου ἡλικία! ἄ, τὴ χρυσογάλανη παρθενική μου ζωή! Τὶ ὄνειρο!...τὶ εὐτυχία!...Ἤμουν δεκοχτὼ χρονῶν κ' ἤμουν ἀκόμα ὁ Πίπης...Κόπιασε καὶ τώρα, γέρο—Σπῦρο, νὰ μείνῃς ἄγρυπνος μιὰ νύκτα, καὶ νὰ σοῦ φανῇ πῶς σβύστηκε ὁ ἥλιος, πῶς χάθηκε ὁ κόσμος, γιὰ μιὰ γυναῖκα,—γιὰ ἕναν ἄντρα, γιὰ ὅ,τιδήποτε!...

Μὲ τὴ φλόγα ποῦ εἶχ' ἀγαπήσῃ τὴν Ὄλγα, ποτὲ δὲν ξαναγάπησα καμμιὰ καὶ τίποτα δὲν ξαναπόθησα νἀποκτήσω μὲ τὸν πόθο ποῦ εἶχα γιὰ τὰ ροδοκόκκινα μάγουλά της. Αὐτὰ ἔβλεπα μπροστά μου ἀπόψε· αὐτὰ καὶ τὰ μάτια της. Ἔχανα πιὰ κάθε γλυκειὰ ἐλπίδα: ποτὲ δὲ θὰ μποροῦσα νὰ τὰ κάμω δικά μου, νὰ τὰ φιλήσω, νὰ ρουφήξω ἀπὸ τὴ δροσερή τους φλόγα ὅλη ἐκείνη τὴν ἡδονὴ ποῦ τὴ δοκίμαζα μὲ τὴν ἐρωτευμένη μου φαντασία καὶ μοῦ φαινόταν ἡ μεγαλήτερη ποῦ ὑπάρχει. Ἡ ἰδέα αὐτὴ μ' ἐτρέλλαινε, μ' ἔρριχνε σὰ σὲ βάραθρο καὶ σὲ καμίνι. Κάθε τόσο αἰσθανόμουν ἕναν πόνο τόσο δυνατό, σὰ δάγκαμα στὴν καρδιά, ποῦ ἤθελα νὰ ξεφωνίσω. Ἀκολουθοῦσαν λίγες στιγμὲς ἀναισθησίας, ἐκμηδενισμοῦ, καὶ πάλι ὁ πόνος ὁ ἀνυπόφορος. Κ' ἔλεγα πῶς αὐτὸ θὰ ἦταν αἰώνιο, ἀγιάτρευτο. Πῶς μποροῦσα νὰ ζήσω μὲ τέτοια πληγή; Κ' ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου, ἑνὸς θανάτου ποῦ θἀρχόταν ἔτσι μονάχος του, χωρὶς νὰ τὸν προκαλέσω ἐγὼ οὔτε μὲ φονικὸ ὄργανο οὔτε μὲ φαρμάκι, παρουσιάστηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ νοῦ μου, μέσα στὸ σκοτάδι τῆς φρικτῆς ἐκείνης νύκτας.

Γιατὶ στὸ σκοτάδι βασανιζόμουν. Ὅταν δοκίμασα νὰ πέσω στὸ κρεββάτι, εἶχα σβύσῃ τὴ λάμπα μου καί, ὅταν σηκώθηκα, δὲν τὴν ξαναναψα. Μόνο τὶς γρίλλιες τοῦ παραθύρου εἶχα διαπλατώσει, γιὰ νὰ βλέπω ἀπὸ τὰ τζάμια τὸν οὐρανό. Κι' ἀπόψε ἦταν μαῦρος, βαρυσυννεφιασμένος. Ὅταν ἀπάνω ἀπὸ τὸ σκοτεινὸν ὄγκο τοῦ Κάστρου, ἀπάνω ἀπὸ τὴν ἀξεχώριστη θάλασσα τῶν σπιτιῶν τῆς χώρας,—τὸ παράθυρό μου ἦταν ψηλὸ κι' ἔβλεπε κατὰ τὸ βορρηᾶ,—κάπου-κάπου ἐπρόβαινε κανέν' ἀστέρι κι' ἀμέσως κρυβότανε σὰν τρομαγμένο. Τὰ φθινοπωρινὰ σύννεφα σπρώχνουνταν σὲ χορὸ ἀτελείωτο ἀπὸ τὸν ἄνεμο ποῦ ἔκανε καὶ τὴ θάλασσα, τὴν ἀθώρητη ἀπ' τὴ σκοπιά μου, νὰ μουγ-

γρίζῃ. Ἀργότερα ὁ ἄνεμος ἔπεσε λίγο κ' ἡ ψιχάλα γύρισε σὲ μπόρα. Οὔτε ἀστραπές, οὔτε βροντές. Σκοτάδι ἀδιάκοπο, ἄγριο, ἀπελπιστικό, κι' ὁ μονότονος κρότος τῆς βροχῆς. Ὧρες ὁλόκληρες, ὀρθός, μὲ τὸ μέτωπο ἀκουμπισμένο στὸ ψυχρὸ γυαλί, κύτταζα ἔξω. Καὶ μαζὶ μὲ τὸ πένθιμο ταμποῦρλο τοῦ ραγδαίου νεροῦ, ρύθμιζαν τὴν ἀγωνία μου, σὰν ἦχοι νεκρικῆς καμπάνας κι' αὐτοί,—στοῖχοι ἀπὸ τὴν «Τρελλὴ Μάννα» τοῦ Σολωμοῦ:

Ἐκεὶ τὰ φριχτότατα
Πυκνὰ σκοτάδια...
Γλήγορ' ἂς φύγουνε
Δὲν τἀπομένω...

καὶ ξαναγύριζαν στὸ νοῦ μου τὰ λόγια, σὰν κτυπήματα σφυριοῦ, μ' ἐπιμονὴ παραμιλήματος. Μιὰ στιγμή, θυμοῦμαι, τὸ ρολόγι τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου, ὕψωσε τὴ μεταλλική του φωνὴ καί, μ' ὅλο τὸν πάταγο τῶν στοιχείων, ἀκούσθηκε καθαρά, μὲ μιὰ περιπαίχτρα γλύκα, νὰ σημαίνῃ τρεῖς ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα. Τὸ μακρινὸ αὐτὸ καμπαναριὸ ἔπεφτε πιὸ κοντὰ στὸ σπίτι τῆς Ὄλγας παρὰ στὸ δικό μας. Καὶ συλλογίσθηκα πῶς ἡ φωνὴ τοῦ ρολογιοῦ του πρῶτα θἀκούστηκε κεῖ-πέρα... Μὰ θὰ τὴν ἄκουσε ἆρά γε κανένας;... Ποιὸς ξέρει πόσο ἥσυχα, πόσο γλυκὰ θὰ κοιμόταν αὐτὴ τὴν ὥρα ἡ Ὄλγα καὶ ποιὸν θἄβλεπε στὄνειρό της... Καὶ κοντά της, στὸ διπλανὸ κρεββάτι,—ἤξερα πῶς εἶχαν μία κάμαρα οἱ δυό τους,—ἡ Παρασκευή, ἡ κακίστρα... Ποῦ νὰ φαντασθοῦν πόσο κακὸ μοῦ εἶχε κάμῃ τῆς μιανῆς ἡ ὀμμορφιὰ καὶ τῆς ἄλλης ἡ ζήλεια! Ποῦ νὰ βάλουν μὲ τὸ νοῦ τους πῶς μποροῦσε νὰ μ' ἐπλήγωσε τόσο ὁ ὑπαινιγμὸς γιὰ τὸ πετροβόλημα τοῦ ἥλιου!... Ἀδύνατο! μὲ ὅποια σημασία, γιὰ ὅποιαν αἰτία κι' ἂν εἶχε ριχτῇ... Πῶς μποροῦσαν νὰ ξέρουν, ἡ μιὰ ἢ ἡ ἄλλη, σὲ ποιὸ βαθμὸ ἤμουν ἐρωτευμένος μὲ τὴν Ὄλγα, ἀφοῦ ὥς τὴν ὥρα ἐκείνη, λίγες ὧρες ἀκόμα προτήτερα, δὲν τὸ ἤξερα οὔτ' ἐγώ; Ὑπόφερνα μοναχός μου, ὁλομόναχος. Μπροστὰ στὴ μαύρη νύκτα, ἐγὼ κι' ὁ Θεός.

Γιὰ τὴν ἄλλη ἡμέρα μᾶς εἶχαν προσκαλέσῃ, τὴ Τζούλια κι' ἐμέ, νὰ πᾶμε τὸ βράδυ νὰ «γελάσουμε». Στὴν ἀγωνία μου, μιὰ στιγμή, τὸ θυμήθηκα κι' αὐτό. Δὲν εἶχα βέβαια σκοπὸ νὰ ξαναπατήσω στὸ μπενεσταντέϊκο. Μὰ δὲ μἀνησύχησε καθόλου, ἐκείνη τὴν ὥρα, οὔτε ἡ πρόφασι ποῦ ἔπρεπε νὰ βρῶ γιὰ νὰ ξεγελάσω τὴ Τζούλια, οὔτε τὰ παρακάτω δυσάρεστα. Δὲ βαρυέσαι, ἔλεγα, ἂς γίνῃ ὅ,τι νἆνε, ἂς ποῦν ὅ,τι θέλουν! Λὲς καὶ στὴν ἀπελπισιά μου μοῦ φαινότανε πῶς ἡ «ἄλλη μέρα» δὲ θὰ ξημέρωνε ποτέ, πῶς ἡ νύχτα ἐκείνη θὰ ἦταν αἰώνια, ὅπως στὴν ψυχή μου καὶ στὴ φύσι, ἢ—ποιὸς ξέρει!—πῶς ἂν καμμιὰ φορὰ ξανάβγαινε κι' ὁ ἥλιος, ποῦ τοῦ ἔρριχνα πετριές, θὰ μ' εὕρισκε πεθαμένο.....

Τὸ μόνο ποῦ δὲ θυμοῦμαι τώρα καλὰ-καλά, εἶνε πῶς καὶ πότε κοιμήθηκα ἐκείνη τὴ νύκτα. Φαίνεται πῶς κάποια στιγμή, ἡ νύστα νίκησε τὸν πόνο καὶ μὲ κλειστὰ μάτια, μὲ κινήματα μηχανικά, ἀσυνείδητα, ξαναγδύθηκα κ' ἔπεσα στὸ κρεββάτι. Ὅταν ξύπνησα ἦταν

ἀργά. Ὁ ἥλιος, σηκωμένος ψηλά, φωτόλουζε τὸ Κάστρο καὶ τὴ Μπόχαλη, ποῦ ἔβλεπ' ἀντίκρυ, μέσ' ἀπὸ τὰ τζάμια. Ὡραία ἡμέρα ὕστερ' ἀπὸ τὴ νυκτερινὴ νεροποντή. Σηκώθηκα καὶ σίμωσα στὸ παράθυρο. Τὶ καθαρώτατος ἀστραφτερὸς οὐρανός! τὶ θάλασσα γαληνεμένη καὶ λαμποκοποῦσα! Ἄνοιξα τὰ τζάμια καὶ μ' ἐκτύπησε στὸ πρόσωπο ἕνα δροσερὸ καὶ μυρωμένο ἀεράκι σὰν ἀνοιξιάτικο. Ἦταν ἡ πρώτη μου παρηγοριὰ αὐτὴ ἡ καλωσύνη τῆς Φύσης, ἡ χαρὰ τοῦ Θεοῦ. Ὡς καὶ τῶν χαμόσπιτων οἱ σκεπές, τὰ φτωχὰ μουσκουλιασμένα κεραμύδια, εἶχαν πανηγῦρι στὴν ξαφνικιὰ ἡλιοπλημμύρα. Κ' εἶδα εὐθὺς πῶς ἡ χθεσινὴ μαύρη ἀπελπισία δὲ μποροῦσε νἄχῃ θέσι 'στὴν ψυχή μου. Ποῦ νὰ χωρέσῃ πιὰ ὅλος ἐκεῖνος ὁ ὄγκος! Ἀφοῦ ὑπῆρχε ἀκόμα τέτοιος ἥλιος καὶ τόση καλωσύνη, τὰ πάντα δὲν εἶχαν χαθῇ καὶ μποροῦσα νὰ ζήσω στὸν ὡραῖο κόσμο κ' ἐγώ... Ἡ λύπη μου ἄρχισε νὰ μοῦ γίνεται ὑποφερτή, σχεδὸν ἡδονική. Πονοῦσα, μὰ τώρα μὲ μιὰ γλυκειὰ ἐγκαρτέρησι. Δὲν ἔβλεπα πιὰ τὸ λόγο νὰ πεθάνω, καί, χωρὶς νὰ ἐλπίζω τίποτ' ἀπὸ τὴν Ὄλγα, ἄρχισα πάλι νὰ ἐλπίζω ἀπὸ τὴ ζωή. Καὶ τί ἄλλο ἤθελα, ἀφοῦ, ὕστερ' ἀπὸ τέτοια νύχτα, ξυπνοῦσα ζωντανός;

Ε'.

Ἦταν κάποια γιορτὴ καὶ δὲ θἄκανα μάθημα. Μουδιασμένος ἀκόμα, σὰν τὸν ἄρρωστο ποῦ ὑπόφερεν ἀπὸ τὴν πληγή του πόνους δυνατοὺς κ' ἔχασεν αἷμα πολύ, πρὶν τοῦ βάλουν τὸ πρῶτο βάλσαμο καὶ τοῦ τὴ δέσουν γιὰ νὰ γιάνῃ,—ἀλήθεια, μ' ἕνα τέτοιον πληγωμένο ἔμοιαζα,—ντύθηκα, ἤπια τὸ γάλα μου, ἀπόφυγα νὰ κάμω κουβέντες μὲ τὴ Τζούλια καὶ βγῆκα γιὰ περίπατο. Μονάχος μου τράβηξα κατὰ τὸ Ψήλωμα. Ἔφθασα ὥς τὸ Ὄμικρον,—ἕνα μεγάλο γεφῦρι, μὲ τόξο κανονικὰ στρογγυλό, ποῦ γι' αὐτὸ οἱ Ζακυθινοὶ τὸ εἶχαν βαφτίσει ἔτσι,—ἐρρούφηξα ὅλην ἐκείνη τὴν ἐξοχικὴ μαγεία, καινούριο βάλσαμο στὴν πληγή μου, κ' ἐγύρισα. Στὸ γυρισμό, στὰ μισὰ τοῦ δρόμου, ἀπάντησα τὸν Ἀλιβίζο ποῦ ἀνέβαινε.

— Τὸ ἤξερα, μοῦ εἶπε, πῶς θὰ σ' εὕρισκα. Θἄφινες ἐσὺ τέτοια 'μέρα χωρὶς περίπατο στὸ Ψήλωμα;... Μὰ ἔχεις δίκηο! τί ὡραῖα ποῦ εἶνε!... Θὰ εἶχα ὄρεξι νὰ πήγαινα τώρα ὥς τὸ Γαϊτάνι. Μὰ δὲν πειράζει. Ἀφοῦ γυρίζῃς, γυρίζω κ' ἐγώ.

Κ' ὑποχρεωτικώτατος, ὅπως πάντα, μἀκολούθησε καὶ κατεβήκαμε μαζὶ στὴν Πλατεῖα, ὅπου ἡλιάζουνταν οἱ τεμπέληδες, καὶ στὸ Πόρτο, ὅπου σουλατσάριζαν οἱ θαλασσινοί.

— Τὶ ὡραῖα ποῦ περάσαμε ψὲς στὸ σπίτι σας! μοῦ ἔλεγε· οἱ κοπέλλες κατενθουσιασμένες...

— Καὶ ἡ Παρασκευή; ρώτησα χωρὶς νὰ θέλω.

— Καὶ ἡ Παρασκευή... γιατί δὲ θἆταν ἡ Παρασκευή; Ἴσιαΐσια...

Κ' ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἔδωσ' ἀπάντησι, ἐξακολούθησε:

— Ἀλήθεια, τὸ βράδυ σᾶς περιμένουμε τὸ δίχως ἄλλο.

— Καὶ θἀρθοῦμε τὸ δίχως ἄλλο! εἶπα ἐγώ.

Τὸ ἔλεγα στ' ἀλήθεια. Δὲν ἐσκεπτόμουν πιὰ νἀποφύγω τὴ συνάν-

τησι τῆς Ὄλγας καὶ γελοῦσα μάλιστα μὲ τὴ χθεσινοβράδινη σκέψι μου. Γιατί τάχα; Ἐπειδὴ μοῦ εἶπε ἡ Παρασκευὴ πῶς πετροβολοῦσα τὸν ἥλιο, δὲν ἔπρεπε οὔτε νὰ τὸν βλέπω; Μπᾶ! θὰ πήγαινα μιὰ χαρὰ καὶ θἄκανα τὸν ἀνήξερο. Καὶ ἢ δὲ θἄβγαζα μιλιὰ ἢ θὰ ξανάφερνα μὲ τρόπο τὴν κουβέντα, γιὰ νὰ ἰπῶ στὴν Παρασκευὴ πῶς δὲν ξέρω τὶ μοῦ λέει...

— Μὰ γιατί εἶσαι ἔτσι; μὲ ρώτησε ὁ Ἀλιβίζος. Σὰ μελαγχολικὸς μοῦ φαίνεσαι σήμερα.

— Ἐγώ;...

Ἄρχισα νὰ γελῶ σὰ χάχας. Ἄ, ναί, ἔπρεπε νὰ κάνω καὶ τὸ φαιδρό. Καὶ νἀρχίσω ἀπὸ τώρα, γιὰ νὰ πάρω φόρα γιὰ τὸ βράδυ, νὰ εἶμαι ὅπως πάντα, μὲ τὸ «ἰδίωμά μου», γιατὶ ἀλλοίμονο ἂν φαινόμουν ἀλλοιώτικος κι' ἂν μοῦ ἔκανε ἔξαφνα τὴν ἴδια ἐρώτησι ἡ Ὄλγα ἢ ἡ Παρασκευή!... Ὅμως δὲν ἦταν καὶ τόσο εὔκολο νὰ γελῶ. Τὸ γέλιο αὐτὸ μοῦ πονοῦσε. Ὅσο βαλσαμωμένη κι' ἂν ἦταν ἡ πληγή μου ἀπὸ τὴν αὐγή, δὲ μποροῦσα, φαίνεται, νἀνασάνω πολὺ βαθειὰ χωρὶς νὰ τὴν αἰσθανθῶ. Ἔτσι, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, τὸ γέλιο μου τελείωνε σ' ἕναν κρυφὸ στεναγμό.

Τὸ βράδυ, ὅταν πήγαμε μὲ τὴ Τζούλια στοῦ Μπενεστάντε, ὅλα μοῦ φάνηκαν κρύα, μελαγχολικά, πένθιμα: Ἡ παληὰ ξεβαμμένη ξώπορτα μὲ τὸν σκουριασμένο μπαταδοῦρο, ὁ κρότος τοῦ σύρτη ποῦ τραβήχτηκε μὲ τὸ σχοινὶ ἀπὸ μέσα, ἡ αὐλὴ μὲ τὸ μονάκριβο δέντρο της, ἡ πέτρινη σκάλα, ἡ λάμπα ποῦ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ παράθυρο ἡ δουλίτσα γιὰ νὰ μᾶς φέξῃ, – ὅλα. Ἔμπαινα σ' ἕνα μικρὸ παράδεισο ποῦ δὲν ἦταν πιὰ γιὰ μένα, κ' ἡ ἀπελπισιά μου γιὰ τὸ χαμό του ἔρριχνε τὸ θαμπό της πέπλο σ' ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα. Ἡ ψυχή μου ἀπόψε τἄβλεπε, καὶ τἄκουγε ἀκόμη, ἀλλοιώτικα...

Καθήσαμε στὴν τραπεζαρία, γύρω στὸ μεγάλο τραπέζι μὲ τὸ κόκκινο τραπεζομάντηλο, στρωμένο γιὰ τὴν περίστασι. Ὁ γέρο Μπενεστάντες, κατευχαριστημένος, εἶχε τὴν προεδρεία, κ' ἡ φλυαρία του,—ἐγκώμιο πάντα τοῦ πλούτου καὶ τῶν πλουσίων,—δὲν μᾶς ἄφινε, εὐτυχῶς, νὰ λέμε πολλὰ πράγματα. Ὁ Ἀλιβίζος τὸ κατάφερε πάλι νὰ καθήσῃ κοντὰ στὴν Τζούλια, γιὰ νὰ τῆς ψιθυρίζῃ κάπουκάπου καμμιὰ κουταμάρα,—μὲ τί ἐλπίδα, Θέ μου, κι' αὐτός!...— ἀντικρύ μου οἱ δίδυμες, ἄφωνες σὰν ψαράκια ὅταν δὲν εἶχαν στὴ μέση τὴ φιληνάδα τους,—τὴ χοντρέλα Κατίνα—δίπλα μου ἡ Μπενεστάνταινα μὲ τὸ μακάριο χαμόγελό της, καὶ παρακάτω, μακρυὰ κάπως ἀπὸ τὸ τραπέζι, μοναχή της σὰν ἀντάρτισσα, ἡ χλωμὴ Παρασκευή. Ἡ Ὄλγα δὲν εἶχε φανῇ ἀκόμη, καί, μ' ὅλη τὴν παρλάτα τοῦ γέρου, ἡ ἀδελφή της βρῆκε καιρὸ νὰ μοῦ πετάξῃ τὴν πονηρὴ ἐρώτησι:

— Πῶς περάσατε ἀπὸ χθὲς τὸ ἀπόγιομα;

— Ὅπως πάντα, τῆς ἀποκρίθηκα μὲ τὸ φυσικώτερο ὕφος τοῦ κόσμου· καὶ σεῖς;

— Καὶ 'μεῖς... Τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια.

— Δὲν εἶνε φοβερὸ αὐτό... νἄχῃ τόση μονοτονία ἡ ζωή μας;

Ἄρπαξε τὸ λόγο μου ὁ γέρος καὶ χωρὶς νὰ ξέρῃ γιὰ τὶ λέμε ἄρχισε τὰ δικά του:

— Ἔχετε λοιπὸν τὸ νοῦ σας, ἅμα μεγαλώσετε νὰ βγάνετε παράδες, πολλοὺς παράδες, νὰ γενῆτε πλούσιοι, καὶ τότες θἄχῃ ἡ ζωή σας ὅση ποικιλία θέλετε!

Τὰ ἔλεγε μένα γιὰ νὰ τἀκούῃ ὁ Ἀλιβίζος του...

— Μπᾶ! εἶπα μὲ κάποιο πεῖσμα, γιατὶ τὸν εἶχα φούρκα τὸ γέρο παραδόπιστο μὲ τὸ μουφλούζικο φαρμακεῖό του. Μπᾶ, ἐγὼ δὲ δίνω καμμιὰ σημασία στὸν παρᾶ...

— Σώπα! μἀντίσκοψε ὁ Μπενεστάντες τραγικά· σώπα, σιὸρ Πίπη, νὰ ζῇς, γιατὶ σοῦ χάνω ἀμέσως οὔλη τὴν ὑπόληψι!

Λίγο μ' ἔνοιαζε, μὰ τὴν ἀλήθεια, τώρα ποῦ δὲν ἦταν φόβος νὰ τοῦ παρουσιασθῶ γιὰ γαμπρός...

— Μὰ τί; ὁ παρᾶς εἶνε μόνο στὸν κόσμο; εἶπεν ἄξαφνα ἡ ἀντάρτισσα ἡ Παρασκευή. Καὶ 'μεῖς δηλαδὴ οἱ κοπέλλες ποῦ δὲ δουλεύουμε καὶ δὲ μποροῦμε νὰ γίνουμε πλούσιες;...

— Τύχη νἄχετε καὶ γινόσαστε! πετάχθηκε ἡ Μπενεστάνταινα, μὲ πειστικὸ ὕφος ποῦ εἶχε μέσα του καὶ τὴ μητρικὴ εὐχή.

Ἐπὶ τέλους μπῆκε κ' ἡ Ὄλγα.

Ποτὲ δὲ μοῦ φάνηκε ὀμμορφώτερη κι' ἀγαθώτερη ἀπὸ ἀπόψε, καὶ ποτὲ δὲ μὲ κύτταξε τόσο γλυκά, οὔτε μοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι μὲ τόσο εὔγλωττη προθυμία.—Κάποιος λὲς καὶ σήκωσε τὸ φυτίλι τῆς κρεμαστῆς λάμπας κ' ἔγεινε περισσότερο φῶς μέσα στὴν κάμαρα. Ἔτσι μοῦ φάνηκε ἄξαφνα. Γιατὶ λάμψανε στὴν ψυχή μου τὰ μάτια καὶ τὰ ροδοκάλια τῆς Ὄλγας...

Ποιὸς νὰ μοῦ τὄλεγε, ἀλήθεια, χθὲς βράδυ, πῶς πρὶν περάσουν εἰκοσιτέσσερες ὧρες, θὰ ἤμουν ὁ πιὸ εὐτυχισμένος τοῦ κόσμου! Γιατὶ ποτὲ δὲν αἰσθάνθηκα τὴν εὐτυχία τόσο βαθειὰ σὰν ἀπόψε. Ἦταν μιὰ χαρὰ ποῦ μὲ μεθοῦσε, μὲ τρέλλαινε. Ἦταν σὰ μιὰ πλημμύρ' ἀπὸ εὐωδιὰ κι' ἀπὸ φῶς, κάτι παραδείσιο ποῦ ποτὲ στὴ ζωή μου δὲν τὄχα δοκιμάσῃ... Ὄχι, δὲ μποροῦσε νὰ γελιέμαι. Ὁ τρόπος τῆς Ὄλγας ἀπόψε ἦταν μιὰ διαμαρτυρία γιὰ τὸ χθεσινὸ πικρόλογο τῆς Παρασκευῆς. Θὰ τὸ σκέφθηκε, φαίνεται... Ἄφισε κατὰ μέρος ὅλη της τὴν ἐπιφύλαξι καὶ κάθε τόσο μ' ἐκύτταζε καὶ μοῦ χαμογελοῦσε σὰ νὰ μοὔλεγε: «Μὴ φοβᾶσαι, κ' οἱ πετριές σου φτάνουν τὸν ἥλιο!» Κι' ὁ Ἀλιβίζος νὰ ἤμουν, πάλι θὰ καταλάβαινα τὴν ἄφωνη αὐτὴ γλῶσσα. Τὰ μάτια τῆς Ὄλγας μιλοῦσαν ἀπόψε τόσο καθαρά! Καὶ τόσο πολύ, ποῦ γιὰ μιὰ στιγμὴ φοβήθηκα μήπως ἔπαιρναν εἴδησι κι' οἱ ἄλλοι. Μὰ δὲ βαρυέσαι! Ἡ κολὴ Νεράϊδα ποῦ σκεπάζει τοὺς ἐρωτευμένους μὲ τὸν πέπλο της καὶ τοὺς κρύβει ἀπ' ὅλα τὰ μάτια, δὲ λείπει ποτέ... Καὶ ξέχωρ' ἀπ' αὐτό, ὁ Μπενεστάντες ἐπρότεινε σὲ λίγο νὰ παίξουμε μιὰ τόμπολα, κι' ὅλοι πιὰ ἔπεσαν μὲ τὰ μοῦτρα νὰ διαλέγουν καρτέλες καὶ νὰ παίρνουν μάρκες. Ἔπειτα ἄρχισε τὸ σκύψιμο, ἡ προσήλωσι, τὸ μαρκάρισμα, ἡ προσοχὴ στὰ νούμερα ποῦ τὰ ἔβγαζε ὁ Ἀλιβίζος μὲ διάφορα σαχλοαστεῖα. Ἐν τῷ μεταξὺ εἴχαμε στριμωχθῆ γύρω στὸ τραπέζι κ' ἡ Ὄλγα εἶχε καθήσῃ ἀκριβῶς ἀντικρύ μου. Μόνον ἡ Παρασκευὴ πρέπει νὰ κατάλαβε τὸ ἔκτακτο, γιατὶ τὴν ἔβλεπα σὰ χλωμότερη καὶ σὰ θυμωμένη...

Ὁ Ἀλιβίζος ἔκαμε τσινκουΐνα κι' ὁ Μπενεστάντες ἔκαμε

τόμπολα. Πάει κι' αὐτό!... Ἔπειτα μᾶς ἔβγαλαν σταφῖδες, καρύδια, παξιμάδια καὶ γλυκὸ κρασὶ «γιὰ νὰ παρηγορηθοῦν οἱ χαϊμένοι» καθὼς ἔλεγε ὁ Μπενεστάντες. Ἡ Μπενεστάνταινα ὅμως ἔδινε μεγάλη σημασία στὰ τραταμέντα της κ' ἔπαιρνε κάτι πόζες, κάτι τρόπους ἀρχοντικούς, σὰν νὰ μᾶς κερνοῦσε τοὐλάχιστον σαμπάνια. Καὶ «προπόσεις» καὶ 'στὴν «ὑγειά σας» καὶ «στοὺς γάμους τῶν κοπελλῶνε», ἕνα σωρό. Μερικοὶ εἶχαν σηκωθῆ μὲ τὴ φασαρία κ' ἐγὼ βρῆκα τὴν εὐκαιρία νὰ τραβηχθῶ στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς κάμαρας, στὸ παράθυρο, μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ μὲ πλησίαζε ἡ Ὄλγα νὰ ποῦμε δυὸ λόγια μονάχοι μας. Καὶ νά την! σὲ λίγο ἦλθε μὲ τὸ ποτηράκι της καὶ μὲ ρώτησε — δὲν ἦταν πρόφασι αὐτό; — ἂν ἤθελα κι' ἄλλο κρασί.

— Ὄχι, εὐχαριστῶ, ἀποκρίθηκα σὰν τὸν ἥρωα τῆς ὁμώνυμης κωμῳδίας.

— Δὲν εἶσθε φίλος; μὲ ξαναρώτησε.

— Τοῦ κρασιοῦ; ὄχι καὶ τόσο.

— Ἐμένα, νὰ σᾶς πῶ, τὸ γλυκούτσικο μᾶρέσει. Αὐτὸ ποῦ βλέπετε εἶνε τὸ δεύτερο.

— Καὶ τὸ παξιμάδι;

— Τὸ τέταρτο! φώναξε μὲ γέλιο.

Εἶχε σταθῆ ἀπὸ δίπλα, πολὺ κοντά μου, καὶ βουτοῦσε τὸ παξιμάδι της στὸ κρασί. Ἔξαφν' ἄλλαξε ὕφος καὶ χαμήλωσε τὴ φωνή.

— Γιατί, μὲ ρώτησε, ἡ Παρασκευὴ σᾶς εἶπε ψὲς πῶς πετροβολᾶτε τὸν ἥλιο;

Αἰσθάνθηκα ἕναν παλμό, μὰ προσπάθησα νὰ δείξω ἀδιαφορία.

— Ξέρω κ' ἐγὼ τὶ ἐννοοῦσε;... ἀποκρίθηκα σιγά. Δὲν πολυκαταλαβαίνω τὰ λόγια τῆς Παρασκευῆς... οὔτε τοὺς δίνω σημασία.

— Δὲν ἔχετε ἄδικο, ψιθύρισε ἀκόμη σιγώτερα ἡ Ὄλγα.

Κ' ἐδάγκασε στὴν ἄκρη τὸ μουσκεμένο παξιμάδι της.

— Ἴσως ἐσεῖς ξέρετε καλλίτερα τὶ ἐννοοῦσε, τόλμησα τότε νὰ τῆς πῶ.

— Ἐγώ; ὄχι, σᾶς βεβαιώνω...

— Δὲν τὴ ρωτήσατε;

— Ἄ, μπᾶ!... δὲν τῆς κάνω ἐγὼ κουβέντες... Δὲν εἶνε κακή, ὄχι· μὰ μερικὲς φορὲς ἔχει κάτι παραξενιές!... Ἦταν λόγος νὰ σᾶς τὸν πῇ ἐκεῖνος ὁ χθεσινός, γιὰ ὁ,τιδήποτε κι' ἂν σᾶς τὸν εἶπε; Δὲν ξέρετε πόσο λυπήθηκα μὲ τὴν ἰδέα πῶς μποροῦσε νά... σᾶς ἐλύπησε!

Δὲν εὕρισκα τὶ νὰ τῆς ἀπαντήσω... Μοῦ ἦλθε μιὰ στιγμὴ νὰ τῆς 'πῶ πῶς δὲν κοιμήθηκα ὅλη τὴ νύχτα, μὰ βαστάχθηκα... Κ' ἔξαφν' ἀκούω τὴν Ὄλγα νὰ μοῦ λέγῃ:

— Τὸ πιστεύετε πῶς ἀπὸ τὸ κακό μου δὲ μπόρεσα ἀπόψε νὰ κλείσω μάτι;

— Ἀλήθεια;! φώναξα μ' ἀκράτητη χαρά.

— Σᾶς ὁρκίζουμαι...

— Ὡς τί ὥρα;

— Σχεδὸν ὡς τὸ πρωΐ.

— Νὰ σᾶς πῶ. Ὅταν τὸ ρολόϊ τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου κτύπησε τρεῖς... τἀκούσατε;

— Ὦ ναί!...Κ' ἔβρεχε δυνατά. Γιατί ρωτᾶτε;

— Τἄκουσα κ' ἐγώ...

— Ἀγρυπνούσατε καὶ σεῖς;...

— Ὄχι, ἀλλὰ μ' ἐξύπνισε ἡ μπόρα. Καὶ συλλογίσθηκα: ποιὸς ξέρει τὶ ὕπνο νὰ τραβάῃ αὐτὴ τὴ στιγμὴ καὶ τὶ ὄνειρο νὰ βλέπῃ ἡ Ὄλγα!...

Ἐγέλασε σὰν παιδὶ κ' ἐρρούφηξε λίγο κρασὶ ἀπ' τὸ ποτῆρί της.

— Ἔτσι γελιέται κανεὶς καμμιὰ φορά! εἶπε ὕστερα· σεῖς νομίζατε πῶς κοιμούμουν, κ' ἐγὼ ἀγρυπνοῦσα...γι' ἀγάπη σας· ἐγὼ ἐνόμιζα πῶς θἀγρυπνούσατε λυπημένος καὶ σεῖς ...δὲν ξυπνήσατε παρ' ἀπὸ τὴ βροχή!

Δὲν ἐκρατήθηκα:

— Κι' ἂν σᾶς ἔλεγα πῶς εἶσθε ἀκόμη γελασμένη;

Στὸ προσωπάκι της ζωγραφίστηκε μιὰ χαριτωμένη ἀπορία, μὰ δὲν πρόφθασε νἀπαντήσῃ.

— Τί λέτε; τί λέτε;...

Ἦταν ἡ Παρασκευὴ ποῦ δὲ βάσταξε πιὰ νὰ μᾶς βλέπῃ τόσην ὥρα νὰ κρυφομιλοῦμε καὶ χύθηκε νὰ μᾶς διαλύσῃ.

— Πράγματα ποῦ δὲν σ' ἐνδιαφέρουν μὲ κανένα τρόπο! εἶπ' εὐθὺς ἡ Ὄλγα κ' ἔτρεξε στὸ τραπέζι νὰ ξαναβρῇ τὴ Τζούλια.

— Ἀλήθεια; μὲ ρώτησε ἡ Παρασκευή· μπορεῖ νὰ λέτε πράγματα ποῦ νὰ μὴ μ' ἐνδιαφέρουν;...ἐμένα;...

— Γιατί ὄχι; ἀποκρίθηκα μὲ ἀδιαφορία.

Καὶ ἡ ἀδιαφορία μου ἦταν ἀληθινὴ αὐτὴ τὴ φορά. Ὅσα μοῦ εἶπε προτήτερα ἡ Ὄλγα, μὲ εἶχαν γεμίσῃ χαρὰ καὶ μοῦδιναν ὅλο τὸ θάρρος νἀκούω τὴν Παρασκευὴ καὶ νὰ τὴν ἀψηφῶ. Ἂς μοῦλεγε τώρα ὅ,τι ἤθελε...

Ὅμως δὲ μοῦπε τίποτα. Τὸ ὕφος μου, φαίνεται, τὴν ξαρμάτωσε.

— Καλά!...ψιθύρισε μόνο μελαγχολικά.

Κι' ἀποτραβήχθηκε, ὑποχώρησε καλλίτερα, σὰ νικημένη.

Ἀκολουθεῖ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

Σελ. 116, στ. 12, ἀντὶ ***ἔγραψες,*** διόρθωσε ***ἔγραφες.***
„ 122, „ 20, εἶνε δυὸ ***ἀμέσως*** τὸ ἕνα περιττό.
„ 123, „ 23, ἀντὶ ***τοῦ δεύτερου σπιτοῦ,*** διόρθωσε ***τῶν δεύτερων σπιτιῶν.***
„ 123, „ 32, „ ***μοῦ ἦλθε,*** διόρθωσε ***μᾶς ἦλθε.***
„ 125, „ 34, „ ***μὲ συγκίνησε,*** διόρθωσε ***μὲ συγκίνησι.***